

Abstrakt

Trestné činy proti volně žijícím živočichům

Předmětem této diplomové práce je trestněprávní ochrana volně žijících druhů živočichů. Mapuje současnou právní úpravu této oblasti na mezinárodní úrovni, na půdě Evropské unie, jakož i v českém vnitrostátním právu, a to vše zejména z hlediska možných trestních sankcí, které lze dle práva ukládat za neoprávněné nakládání s těmito živočichy. V globálním měřítku se zabývá zejména Úmluvou CITES, ale i dalšími mezinárodními úmluvami jako je Bonnská úmluva, ICRW či Bernská úmluva. V rámci Evropské unie se pak zabývá nařízením CITES a dalšími nařízeními s ním souvisejícími, jakož i Směrnicí o trestněprávní ochraně životního prostředí.

Co se českého práva týče, tak práce poskytuje detailní rozbor skutkových podstat nejúžeji souvisejících s problematikou, tj. trestného činu neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a rostlinami dle § 299 TZ a § 300 TZ (v nedbalostní variantě) a trestného činu pytláctví dle § 304 TZ. Zde rozebírá jednotlivé znaky skutkových podstat těchto trestných činů, a to včetně okolností podmiňujících použití vyšších trestních sazeb, a řeší i zdůvodnění a obtíže s aplikací některých formulací, které byly v textu trestního zákoníku použity.

Krom analýzy současného znění zákona se krátce zabývá i historickým vývojem související legislativy na území České republiky, který vedl až k současné právní úpravě, a dále řeší i otázku možného souběhu analyzovaných trestných činů. Mimo to pak nabízí řadu statistik, získaných zejména od Ministerstva spravedlnosti, České společnosti ornitologické a Celního úřadu Praha Ruzyně, týkajících se četnosti výskytu a míry vyjasněnosti jednání podřaditelných pod některou ze skutkových podstat.

Práce zkoumá postupy při kriminalistickém vyšetřování těchto trestných činů, zejména pak trestného činu pytláctví, u kterého nastiňuje řadu způsobů pro získávání stop v závislosti na skutkovém stavu a informuje o současné problematice užívání jedovatých látek typu karbofuran k hubení některých chráněných druhů, jakož i o důležitosti institutu domovních prohlídek při vyšetřování. Dále se zabývá také komparací české legislativy s úpravou existující v této oblasti v sousedních státech, tj. v Německu, Slovensku, Rakousku či v Polsku.

Klíčová slova: trestní odpovědnost, trestné činy proti volně žijícím živočichům, neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a rostlinami, pytláctví, kriminalistické metody vyšetřování